

81621 - Cumartesi Gününde Oruç Tutmanın Hükmü

Soru

Ramazan dışında Cumartesi gününde oruç tutmanın hükmü nedir? Arefe günü cumartesi gününe denk gelirse ne yapılır?

Detaylı cevap

Cumartesi gününü özel olarak oruçla geçirmek mekruhtur. Abdullah b. Busr (r.a.)'ın kız kardeşinin rivayetine göre, Rasûlullah Sallallahu aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: "Cumartesi günü Allah'ın size farz kıldığı dışında oruç tutmayınız. O gün oruçlu olmadığınızı belirtmek için üzüm kabuğu veya bir ağaç dalından başka bir şey bulamasanız bile onu çiğneyin." (Tirmizi 744, Ebu Davud 2421, İbn Mace 1726, Elbani, el İrva 960) Ebu İsa el Tirmizi şöyle dedi: Bu Hasen bir hadistir. Bunun mekruh olmasının sebebi kişinin cumartesi gününü özel olarak oruçlu geçirmesidir. Zira Yahudiler bu günü yüceltirler.

İbn Kudame Rahimehullah şöyle dedi: Cumartesi gününü özel olarak oruçlu geçirmek mekruhtur. Mekruh olan durum sadece cumartesi gününde tutmaktır. Şayet onunla bir gün daha tutarsa mekruh olmaz. Şayet tutulması gereken bir oruca denk gelirse mekruh olmaz.

Ebu Hureyre Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in şöyle dediğini işitmiştir: "Biriniz cuma günü oruç tutmasın. Ancak ondan önce yahut sonra oruç tutarsa o başkadır." (Buhari 1985, Muslim 1144)

Cuveyriye bint el Haris r.a' dan rivayet edildiğine bir gün Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem bir cuma günü onun yanına geldi ve oruçlu olduğunu gördü. Ona: "Dün oruç tuttun mu?" diye sordu. Cuveyriye: "Hayır." dedi. "Peki Yarın oruç tutmayı ister misin?" sorusuna Cuveyriye hayır deyince Rasulullah: "O zaman orucunu ye!" dedi. (Buhari 1986)

Bu iki hadis gereği Ramazan dışında cumartesi günü cuma günü ile birlikte tutulursa sakıncası yoktur. Sahih hadiste şöyle geçer: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Allah'a en sevimli oruç Davud orucudur. Bir gün oruç tutar bir gün tutmazdı."

Böylece şayet cumartesi günü Arefe veya Aşure orucu gibi günlere denk gelirse tutulmasında sakınca yoktur.

Şeyh İbn Useymin Rahimehullah şöyle dedi:

Cumartesi günü orucu aşağıdaki durumlara göre değerlendirilir:

Birincisi: Ramazan ayı eda veya kazası, kefaret orucu, hacda kurban yerine tutulan oruç gibi farz olan oruçların tutulmasında bir sakınca yoktur.

İkincisi: Öncesinden Cuma gününü oruçla geçirmiş olması bu durumda da sakınca yoktur.

Üçüncüsü: Tutulması meşru olan günlere denk gelmesi, Örnek: Hicri aylarının 13. 14. 15 günleri, Arefe günü, Aşure günü, Şevval'in altı günü, Zilhiccenin dokuz günü. Bu günler cumartesi gününe denk geldiğinde cumartesi özel olarak tutulmamış bilakis meşru günler olduğu için tutmuştur. Bu nedenle sakıncası yoktur.

Dördüncüsü: Bir gün oruç tutup diğer gün tutmayıp buna adet haline getiren kimsenin şayet orucu cumartesi gününe denk gelirse sakıncası yoktur. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem Ramazan ayından önce bir veya iki gün oruç tutulmasını yasaklamıştır ancak her gün oruç tutan kişiyi bundan istisna kılmıştır. Bu da bunun gibidir.

Beşincisi: Sadece cumartesi gününü özel olarak oruçlu geçirmesi, işte yasaklanan durum budur, eğer yasaklamayla ilgili hadis sahih ise. (Mecmu Fetava Şeyh İbn Useymin 20/57)

En iyisini Allah bilir.